

STRÖM med ALANÄSET. (Jämtland.)

Ström, som under namnformen *Straum* tidigast omtalas i en gränsurkund från år 1273, var 1314 annex under *Hammerdal* (se inledn.) och behöll denna ställning bortåt 600 år, till dess genom löneregleringen 19 april 1872 bestämdes, att Ström jämte Alanäsets år 1808 bildade kapellag skulle afskiljas från moderförsamlingen till eget gäll med kyrkoherde i Ström och komminister i Alanäset. Ströms prästbord, hvilket tidigare utgjorde stomhemman för khden i Hammerdal, anslogs enl. kgl. bref 11 dec. 1838 till boställe åt pastoratets komminister och öfverläts vid Ströms utbrytning åt khden därstädes. Denne skulle bl. a. äfven åtnjuta afkastningen af Svedje stomhemman i Hammerdals socken, hvilket innehafts af moderförsamlingens khde. Stamsele by i Ramsele socken fick från 1774 kyrkorätt i Ströms annexförsamling och inkorporerades helt genom kgl. resolution 27 jan. 1832. (HST 1832, n. 6.) Genom bref af den 21 okt. 1921 förordnade K. M:jt, att Alanäset skulle från 1 maj 1922 afskiljas från Ströms pastorat för att bilda egen menighet.

Om Ströms medeltida kyrka har man ringa kännedom. Hon var af gråsten och hade ursprungligen blott två små fönster, ett tredje upptogs 1675. Vapenhus och sakristia voro på 1700-talet af trä. Byggnaden raserades 1850 och större delen af inventarierna förskingrades med undantag af ett altarskåp från 1400-talet, en

helgonbild (S:t Olof), en altarpupp i barockstil från omkring år 1700, m. m., hvilka föremål bevaras i den nuvarande stenkyrkan, som uppfördes 1845-47 under ledning af byggmästare Lidsten. Hon har spånbeklädt sadeltak och torn med lanternin. Resterna af den gamla kyrkan, hvilka på 1870-talet lågo kvar som en grushög, måste slutligen undanskaffas vid en utvidgning af kyrkogården.

Alanäsets kyrka byggdes af trä år 1808, tornet tillkom 1839. En ny kyrka är år 1926 under uppförande under ledning af byggmästarna Per Persson och Olle Berg i Strömsund.

[Litt.: *J. Lindström-Saxon: Jämtlands läns kyrkor i ord och bild, Östersund 1903.*-]

Prästerskapet i Ström och Alanäset före 1873, se *Hammerdal*.

KYRKOHERDE.

Olof Nikolaus Wagenius (1873-1918), f. 8 aug. 1826 i Mariemyby s:n, son af sockenskrifvaren Nils Ödgren i Öfverbyn och Rachel Håkansdotter. Var den förste, som från Östersunds nya elem. skola afgick till Upsala, där han aflade studentex. 8 juni 1850, ägnade sig först åt juridiska studier och undergick preliminärex. för hofrätten ht. 1851, men efter att ha ådragit sig skrifvarsjuka måste han ändra lefnadsbana; prästv. i Hsand 22 maj 1859, disp. för past. ex. 30 maj s. å., v. kapellpred. på Hemsön och ordin. 7 febr. 1860 samt tilltr. genast; begärde afsked från nämnda kapellpredikantsyssla från 1 maj 1867; past. ex. 3 maj s. å. och förordn. till v. komm. i Ström; utn. khde i Ströms nya pastorat 13 nov. 1873, tilltr. genast; kontr. prost i Jämtl. norra kontrakt 13 dec. 1904-31 juli 1908. Intresserad för allmänna värf, ledamot af Riksdagens 2:dra kammare åren 1884-87, landstingsman 1883-92. LNO 1905. Afled 18 mars 1918.

G. 26/2 1862 m. *Eva Maria Norell*, f. 18/10 1835 i Hemsö, dotter af landbrukaren Er. Norell därstädes och Charlotta Nordin från Skullersta, Nora s:n. Afled i Strömsund 5/10 1926.

Barn: *Jonas Theodor*, f. 18/11 1862 i Hemsö, skogsutredningsman, d. 9/8 1910; *Rachel Maria Elisabeth*, f. 24/8 1864, d. 1/5 1890; *Håkan Einar Ansgarius*, f. 26/1 1866, sågverksinspektör; *Frideborg (Frida) Charlotta Amalia*, f. 5/9 1872 i Ström, postexpeditör i Strömsund; *Hildur Kristina*, f. 10/3 1874, g. 1) 12/5 1895 m. handl. A. Th. Selinder, 2) 26/10 1907 m. S. Aug. Näslund, trävaruhandl. i Strömsund; *Ebba Karolina*, f. 14/4 1876, g. 27/5 1901 m. Knut Aug. Boustedt, postmästare i Storvik.

Tr.: *W. F. Besser*, S:t Luce Apostlagerningar i bibliska andaktsstunder. D. 1-2 öfvers., Sthm 1861-64 (anon.)

KOMMINISTRAR.

1. **Jon Bergstrandh** (1873-93), f. 11 dec. 1836 i Bergs s:n, son till torparen Olof Jonsson och Helena Olofsdotter. Stud. i Upsala ht. 1859. Efter att vt. 1865 afl. dimissionsex. och 12 maj 1866 undergått prästexamen, prästv. i Upsala 27 maj 1866, förordn. till v. komm. i Refsunds pastorat. Komm. i Hede-Vemdalen 3 aug. 1870 och som ende sökande utn. till komm. i Alanäset 29 maj 1873; tillika t. f. pastor i Ström sommaren 1874. Redan som student bar han yfvigt helskäg. Var rätt beläst och litterärt intresserad, liksom ock vän af hembygdsvetenskapen. De ytterst små inkomsterna hade han hopp att få förbättrade genom prästbordets blifvande skogsafkastning, men han afled före ärendets afgörande. Afled 10 maj 1893.

G. 11/2 1883 m. *Carolina (Lilly) Maria Zetterstrand*, f. 10/7 1851, dotter af regem.läkaren Fredr. Aug. Z. och Carolina Amalia Höijer; som änka bosatt i Upsala.

Barn: *Olof Fredrik*, f. 6/7 1885, stud. 1904, fil. kand., *Maria Helena*, f. 29/5 1887, fil. kand., g. 15/9 1914 m. lärov.adj. fil. lic. Erik David Valdemar Dalén; *Brita Amalia*, f. 29/7 1889; *Anna Kristina*, f. 17/9 1891, d. 16/2 1905.

Tr.: Bidrag till Alanäs sockens historia (i JFT 4 s. 16.)

2. **Karl Olof Hasselgren** (1896-), f. i Lockne 26 sept. 1861. Föräldrar: komm. Olof Hasselgren i Häggenås. Mogenhetsex. i Östersund 25 maj 1881; stud. i Upsala ht. s. å. Efter där aflagda ex. 1886-90 prästv. i Hsand 6 juni 1890 och förordn. komm. adj. hos fadern i Häggenås; tjänstgjorde en kortare tid 1893 i Alanäset förrän han utn. till ordn. komm. 8 aug. 1894, tilltr. 1 maj 1896.

G. 3/9 1896 m. *Linnea Sundeman*, f. i Alanäset 20/12 1875, dotter af inspektoren Ivar Sundeman och Märta Johansson.

Barn, alla födda i Alanäset: *Märta*, f. 19/8 1897, folkskolelärarinna, g. 24/6 m. folkskolläraren Pelle Olsson i Östersund; *Anna*, f. 6/1 1899, genomgått kurs vid hushållsskolan i Upsala; *Olof*, f. 28/5 1900, anställd hos Ångermanälvens timmertummningsförening; *Karl Ivar*, f. 26/1 1902, apotekselev i Sundsvall; *Uno Teofron*, f. 1/9 1907, studerande i Sundsvalls elem. lärov.; *Tilly Tyra Linnea*, f. 25/1 1909; *Vera Kristina*, f. 27/12 1910, elev i Sundsvalls lärov. f. flickor.